

CONSELL DE MALLORCA **Debat de política general** **10 de juny de 2010**

Intervenció de la portaveu del BLOC per Mallorca,
Honorable consellera Joana Lluïsa Mascaró Melià

Honorable presidenta,
 Honorables conselleres i consellers:

Certament ens trobam en una **conjuntura econòmica, política i social complicada**. La situació és difícil, però l'equip polític treballa per donar les millors respostes i prendre les millors decisions pels ciutadans i per Mallorca, amb l'estret marge que hi ha.

En l'actual context de crisi, que tindrà conseqüències negatives, a més de donar respostes immediates a les necessitats urgents, també l'hem de veure com una **oportunitat única** per obrir un espai per a la necessària **reflexió sobre el futur model polític, social, econòmic, turístic i territorial** que volem.

Cercar consens, parlar-ne, pensar-hi, per a arribar a acords que facin **viable el futur del país, garantint l'estat del benestar**, és necessari i hauria de ser possible.

Des del darrer debat han passat moltes coses en aquesta institució, hi ha hagut molts de canvis. Immersos en una crisi econòmica, i una crisi ecològica manifestada en el canvi climàtic. Patim també una crisi política. I una forta crisi social. Mai no havíem tengut tants de milers i milers de mallorquins i mallorquines sense feina.

Canvis de responsables d'àrees dins el govern, renúncies a l'acta de consellers, crisis de pacte amb sortida d'Unió Mallorquina del govern del Consell i posterior retorn, i finalment un govern en minoria després d'excloure UM.

Decisió difícil, però necessària per recuperar la credibilitat i restituir la confiança en les institucions i en la política.

La feina dels qui ens dediquem professionalment a la política consisteix, en primer lloc, en escoltar els ciutadans per saber quins problemes tenen i oferir-los solucions efectives als seus problemes i necessitats reals.

Perquè la credibilitat en les institucions democràtiques no dependrà només de la lluita contra la corrupció.

Per enfortir la credibilitat i reforçar la confiança, els ciutadans i les ciutadanes han de creure i han de constatar que les institucions són útils, que els dirigents prioritzen les polítiques pensant en l'interès general i que actuen amb honestetat i transparència.

Només amb esforç i dedicació es pot recuperar la credibilitat en el sistema i la confiança en els partits polítics i en les institucions.

Darrerament es senten veus que demanen una reestructuració de les administracions i que consideren que els consells sobren, que el Consell de Mallorca sobra. També ho ha exposat en aquesta mateixa sala el portaveu del PP, en més d'una ocasió.

Nosaltres esteim convençuts que el Consell de Mallorca no sobra. Al contrari, pensam que s'ha d'enfortir, amb més competències i més recursos, amb els necessaris per dur a terme les polítiques que té encomanades.

Com a illa que som, sabem millor que ningú que la terra és limitada, que els recursos naturals són limitats i esgotables.

Llavors és comprensible que el nivell de gestió més òptim sigui l'insular. Qui millor que un ens supramunicipal per ajudar, assessorar, donar suport i coherència als diferents governs municipals? Com sempre, acostant la gestió als ciutadans, i no al revés.

Sí que creim, però en :

- La necessitat de racionalitzar l'estructura institucional,
- Que s'han de simplificar els tràmits als ciutadans, i reduir o eliminar la burocràcia. No pot ser que estiguin mesos i mesos per arreglar un problema o per cobrar una factura.
- I també creim que s'ha d'augmentar la productivitat dels càrrecs públics i de la funció pública.

Per tant, racionalització sí.

De fet s'hauria d'haver afrontat molt abans, però la bonança (que va dur a assolir compromisos que s'han convertit en obligacions que ara és difícil mantenir), i de vegades el clientelisme, ho han ajornat o ho han alenit.

El que tenim clar és que la racionalització, la modificació de l'estructura institucional, és un tema que mereix ser objecte de debat i de reflexió, no es pot reestructurar tenint en compte exclusivament el present, s'ha de tenir en compte el futur. És necessari cercar el consens per trobar solucions als problemes actuals amb polítiques de llarga durada.

I en aquest sentit, des del Bloc entenem que la situació actual és l'oportunitat per completar el desenvolupament estatutari, per evitar duplicitats, per estructurar unes institucions fortes, competents i coordinades.

I modernitzades, racionalitzem també la burocràcia i agilitem la tramitació d'expedients per donar el millor servei que demanen les associacions, els ajuntaments i els ciutadans.

Hem de treballar per cercar solucions al sistema burocràtic que hem tengut fins ara. Les entitats i els ciutadans ens demanen, ara més que mai, un servei més àgil i efectiu, i la nostra feina és aconseguir-ho.

La tan difícil coordinació administrativa ara s'ha de manifestar en treball conjunt i definició de prioritats.

Dissenyem definitivament el traspàs de competències al Consell, aprimem allò que haguem d'aprimar i que cadascú, cada institució i cada departament, faci i gestioni el que li toca. Tant si hi ha crisi, com si hi ha bonança.

Senyora presidenta, vos heu dit que, amb allò que tenim competències, la conselleria que sobra és la del Govern. Des del BLOC per Mallorca estam contents, perquè és exactament això el que hem defensat en el debat sobre les mesures per reduir el dèficit i racionalitzar l'estructura política.

Hauríem de ser capaços d'aconseguir-ho amb el màxim consens.

I no només a les Illes, també s'hauria de fer a nivell estatal, perquè creim que és més que necessari, la societat ho reclama, el moment ho exigeix, i la crisi ens dóna l'oportunitat de fer-ho.

També s'ha de plantejar si sobren ministeris, si sobren les diputacions, si sobren les delegacions de govern. Per cert, que ahir mateix el delegat del Govern de l'Estat explicava com tramitar determinades ajudes de l'Estat als ciutadans. Això no té cap sentit. Són les administracions insular i autonòmica les que haurien de tenir recursos i tramitar aquestes ajudes.

La situació econòmica d'especial dificultat, la pitjor en molts anys, ja ens obligà a haver de fer retalls pressupostaris.

La baixada del pressupost de 2010, un 3,5% global (descomptades les inversions extraordinàries) va significar una rebaixa real del 15% a tots els Departaments ja que, conscients de les necessitats, els consellers i conselleres posaren com a primera prioritat els serveis socials. I això es va traduir en una major retallada als seus departaments.

L'arribada d'inversions extraordinàries de l'Estat (estatutàries convenis de carreteres i d'altres) ens han permès continuar i posar en marxa projectes de noves infraestructures i, per tant contribuir a mantenir llocs de feina.

Però hem de ser conscients que el Consell presta bàsicament serveis, i que aquests no poden acollir-se a les inversions estatutàries, ni han pogut finançar-se mitjançant deute, perquè no ho permet la legislació bàsica de l'Estat.

Però el futur podria ser pitjor. El finançament d'aquesta institució, depèn de la participació en els ingressos de l'Estat i de la Comunitat Autònoma, i si baixen, que baixen, també ho faran els del Consell.

Si no resollem el tema del finançament, per molts de retalls i reestructuracions que facem, podrem liquidar.

Les mesures per reduir el dèficit del Sr. Zapatero ens ho posen més difícil encara, la congelació de pensions i les retallades a la dependència poden crear més necessitats a les quals s'hauran d'enfrontar les administracions, especialment el Consell i els ajuntaments.

I si no ens deixa endeutar, a més d'haver d'aturar inversions, perillarà també la prestació de serveis. Com perillaran els de molts ajuntaments.

És cert que s'ha de racionalitzar la despesa, ho hem fet, ho feim i ho seguirem fent.

També s'han de prioritzar les actuacions a dur a terme, i utilitzar totes les eines que tenim per treure el millor profit per implantar millores.

Però cal insistir en l'increment dels ingressos.

El Consell té competències que ha de gestionar, té serveis que ha de continuar donant ... si realment volem garantir la qualitat de vida, el benestar social i una societat forta i cohesionada.

Tots tenim clar que serveis socials són la primera prioritat, però les polítiques públiques abasten molts més serveis. El servei que presten els bombers, per exemple, és imprescindible.

La despesa en cultura, en patrimoni, en medi ambient, la col·laboració amb els ajuntaments, ..., no és un luxe, és una necessitat bàsica per garantir una societat forta, cohesionada i competent, a la vegada que apostam per un turisme de qualitat.

Hem reduït pressupostos, hem racionalitzat despesa, però allò cert és que cal més despesa.

L'estar del benestar, el benestar dels ciutadans, fa necessari gastar.

Però, com bé recull la saviesa popular del refranyer: *allò on no n'hi ha que no en cerquin*.

Per tant si n'hem d'anar a cercar, hem d'assegurar-nos que n'hi haurà.

Ho reclama la societat i ho reclama la situació econòmica.

Tenim pendent la modificació de la llei de finançament dels Consells; avui matí heu proposat un acord per poder aprovar-la.

I també està pendent la reforma del sistema de finançament de les entitats locals per part de l'Estat.

S'hauria d'afrontar el nou model de finançament dels consells i dels corporacions locals, és fonamental per poder fer front a les necessitats i per contribuir al desenvolupament econòmic.

Ja es va fer la reforma del de les CCAA, que no va assolir l'objectiu d'assimilar les Illes Balears a la mitjana estatal i que no va incloure el dèficit històric.

Ara s'hauria de continuar amb els consells i els ajuntaments, i s'hauria de garantir un sistema més just i una quantitat més gran a repartir. Si no ho aconseguim no podrem fer res. Sra. Presidenta, vós sou la presidenta del CIM, però també del PSOE de Mallorca, demani també un esforç als membres del seu partit en aquest sentit.

Som conscients que la conjuntura econòmica és difícil i fa difícil que el finançament arribi a ser l'adequat.

Per tant, les institucions, a més de gestionar el millor possible i racionalitzar al màxim els recursos han de treballar per incrementar els ingressos.

I una manera més segura i justa d'**assegurar ingressos és incrementar els impostos a les rendes més altes**.

Només d'aquesta manera podrem superar la magror dels nostres pressupostos. La magror del finançament, de la CAIB, del Consell i dels ajuntaments.

Sra. Presidenta, ens preocupen moltíssim els ajuntaments que es troben en una situació molt crítica. I les mesures del Sr. Zapatero, especialment el tristament famós article 14 que no els deixa endeutar, com heu dit vós avui matí, és especialment injust.

Durant anys, les llicències d'obra han estat els principals ingressos dels ajuntaments. Però això s'ha acabat. Ja no poden, i encara que poguessin no han de voler continuar aquest camí.

L'excessiva dependència que el nostre model econòmic ha tengut de la bombolla immobiliària i de la construcció ha agreujat les conseqüències de la crisi.

La bonança econòmica feia creure en un miratge, que la terra era infinita i es podia construir fins l'horitzó. Ara que la maquinària econòmica s'ha alentit ens deixa un respir per invertir els nostres esforços en un altre model.

El model econòmic basat en el creixement urbanístic ha fracassat. Aquesta aposta pel ciment ens ha fet perdre la fesomia de Mallorca i si no hi posam remei, també perdrem l'atractiu que els visitants cerquen quan aterren a l'illa.

El model econòmic basat en el creixement urbanístic no només ha fracassat, sinó que ha suposat un cert abandonament del principal motor econòmic d'aquesta illa: el turisme.

Aquesta crisi pot tenir una sortida cap endavant si feim un gir clar i decidit cap a un model ecològic, que a més de veure els guanys crematístics a curt termini, tengui en compte la salut de les persones i dels ecosistemes.

Cal deixar de veure la terra com un mer suport econòmic per a construir-hi a sobre, i veure el valor intrínsec que ens ofereixen els ecosistemes.

Ara tenim el repte de combinar els guanys de la modernitat (socials, econòmics, tecnològics i culturals) amb el redescobriment de formes de vida més satisfactòries i sostenibles.

El desenvolupament serà sostenible, quan tinguem una visió global i actuem a nivell local.

Un exemple proper el tenim just fa una setmana, amb la protecció des Guix ... i amb l'aposta valenta per la protecció del territori, pel canvi de model territorial i per un urbanisme més transparent, que va suposar l'eliminació de moltes ART.

No era fàcil. Però ens n'hem sortit de moment.

Valoram positivament l'acord amb el PP amb les ART, i la coherència d'UM amb Es Guix, i celebrem la unanimitat, com ha passat en diferents ocasions, en la declaració de BIC de la zona arqueològica de Son Real.

Realment s'està produint el tant desitjat canvi de rumb en les polítiques territorials.

Les cales verges que ens queden i els paratges idíl·lics els hem de protegir: Son Real, Es Jonquet, Biniaraix, Jornets, Ruberts, Orient, són alguns dels topònims que s'han declarat bé d'interès cultural. Ja que el paisatge també és cultura.

Protegim, restauram, posam en valor i feim difusió del patrimoni.

El projecte ambiciós de la Ruta de Pedra en sec i la Ruta Artà-Lluc, són dos exemples reals de la nostra decidida empenta cap a la revalorització del paisatge. Un camí reconstruït pedra a pedra, que en la seva culminació unirà 28 municipis de Mallorca. Ara ja representa i ho farà més en el futur, una oferta ecoturística de primer ordre: donar a conèixer la nostra cultura a ritme de caminar, que és com es pot apreciar realment el valor d'aquesta construcció artesana.

Amb el programa de restauració del medi rural, restauram molins, sínies i tafones i s'organitzen visites per conèixer-ho.

I no només restauram per mantenir el paisatge, ho feim perquè es torni a utilitzar. L'ofici de moliner estava a punt de perdre's i igual que ho férem al seu moment amb l'ofici de marger o de mestre d'aixa, ara posam els esforços en formar la següent generació de moliners artesans.

Ara més que mai, hem de ser conscients que el nostre patrimoni i el nostre paisatge són valors a l'alça, que ens serveixen per continuar reconeixent aquesta illa i per ajudar a tirar endavant la primera indústria d'aquesta terra: el turisme.

Turisme que amés de venir per sol i platja uns poc mesos, vengui durant tot l'any. Cal continuar avançant i seguir potenciant l'ecoturisme, on el visitant s'interessa per allò que hem preservat, pels nostres tresors naturals i culturals.

Un turisme sostenible, que s'interessa per la història i la cultura locals, pel seu paisatge natural, pel seu patrimoni i que demanda i consumeix productes de la terra, i que crea riquesa a diversos sectors econòmics.

El turisme ha creat molta riquesa i ho ha de poder continuar fent.

Hem de ser conscients que quan restauram el Castell d'Alaró, o donam suport a les campanyes d'excavació arqueològica, o contribuïm a comprar un quadre per un museu, no només preservam la història i la cultura i fomentam la creació, també ampliam el catàleg de possibles activitats a oferir als visitants.

Hem de ser capaços de veure, que quan oferim oli de qualitat fet a Mallorca al visitant, s'està salvant una marjada d'oliverar.

Les coses s'han de fer amb mesura i a una escala apropiada. Quan la globalització econòmica ha fallat, la resposta la trobam a l'escala local, que és la que ens donarà de menjar el dia de demà.

Ja ho vàrem dir la setmana passada. Vivim a Mallorca, i de Mallorca, i hem de pensar en el futur del turisme.

En aquest sentit s'han fet moltíssimes coses positives, s'ha treballat moltíssim i s'han duit a terme molt bones actuacions que convé tenir presents per garantir la continuïtat.

La candidatura de la Serra de Tramuntana a Patrimoni de la Humanitat pot ser una manera de posar en valor tot allò intangible que sabem que guarda la serra. Sense cap dubte la gran ruta, el GR-221 de la Ruta de Pedra en sec serà la millor manera que hom se n'adoni de tot el que proclama aquesta candidatura.

Estam incorporant nous refugis a la Ruta. Ben aviat es podrà tornar gaudir de l'Hostatgeria del Castell d'Alaró, equipada amb innovadors serveis i tecnologies d'estalvi d'aigua, reciclatge i depuració.

S'estan fent moltes coses per fer possible el canvi de model.

I la peça clau d'aquest canvi és, sense cap dubte, la **formació ocupacional**. Per això s'està fent especial èmfasi en **formar treballadors per tal que puguin trobar una nova feina**.

S'estan preparant cursos en gestió d'aigües i d'energies renovables, que és el que demanda ja el mercat, i molt més ho farà en el futur.

Si la construcció s'ha aturat i tenim el mercat saturat de manobres, caldrà que es formin en una altra professió que garantitzi la seva reincorporació al món del treball.

Una altra eina necessària a més de formació, es diu **Cooperació**. El Consell permet donar un servei supra-municipal que ara mateix els ajuntaments necessiten més que mai. L'assessorament i les ajudes ja sigui en matèria social, econòmica, ambiental o cultural ens ajuda a optimitzar esforços i a saber la direcció correcta a prendre.

Així ho ha entès el Departament de Cooperació local que ha incrementat el suport als municipis amb un ampli ventall de nous serveis d'assistència tècnica i assessorament municipal.

El POS, gràcies a l'esforç de l'equip i al diàleg constant amb els municipis, a més de veure incrementat el seu pressupost, va veure modificat el seu reglament per ajudar especialment als ajuntaments petits, més mancats de recursos, i els que tenen diversos nuclis de població, per bonificar els projectes inclosos en el pla d'acció de l'A21L i per incrementar el temps d'execució d'obres en municipis turístics.

Cal fer un replantejament del POS, és una qüestió que tots tenim assumit, però fins ara ha estat una gran ajuda pels municipis i ha fet possible una sèrie d'instal·lacions que els ajuntaments totsols no haguessin pogut dur a terme, com les escoles. A les cinc construïdes entre 2005 i 2008, el 2009 se n'hi han afegit 9 més. Búger, Deià, Estellencs, Fornalutx, entre d'altres podran disposar d'escoleta municipal gràcies a les ajudes del POS.

També podríem esmentar les ajudes per adaptació al PTM, o per adquisició d'equipament i mobiliari destinat a fires, col·laborant així amb la necessària potenciació de l'economia local.

Igualment d'important és l'esforç fet en formació, i la modernització del servei de bombers adquirint nou material, iniciant la necessària ampliació i millora dels parcs mòbils i dels equipaments.

O la tasca duita a terme pels gestors de recursos humans, que va fer possible l'aprovació pel Ple dels Criteris dels complements de productivitat, o en l'Oferta d'ocupació pública que permetrà incorporar 30 persones més al Cos de bombers, o el pla de Formació del personal.

L'altre punt que no podem deixar de banda és la **participació ciutadana**. Compartint la presa de decisions amb els ciutadans, no només ens acostam a les seves inquietuds, sinó que fomentam un sentit de comunitat, senten els problemes com a propis i les solucions adoptades més adequades.

I així ho han entès diversos departaments, com el de Cultura i Patrimoni que, seguint la línia de fer una “política per a les persones” i entenent que perquè això sigui possible és imprescindible atendre la dimensió cultural, s’ha cercat la interlocució i la concertació amb amplex sectors socials implicats per tal d’aconseguir:

- **Una cultura democràtica**
- **Una cultura participativa**
- **Una cultura nacional:**

Convocatòries i activitats pròpies especialitzades: activitats musicals, música tradicional, cultura popular, edició de llibres, DVD, etc.

Col·laboració amb galeristes per la Nit de l’Art, Palmaphoto, i amb la part forana -Sa Quartera d’Inca, Sa Màniga de Sant Llorenç, Son Tugores d’Alaró-

Exposicions a la Misericòrdia, el programa de Noves Presències.

Col·laboració institucional: xarxa de biblioteques, Cultura en xarxa amb els Ajuntaments (Només un ajuntament de tota Mallorca no ha signat el conveni)

Creació d’òrgans consultius i de participació.

Construcció d’una cultura moderna i oberta al futur:

- L’activitat del Teatre Principal
- La creació del Centre Internacional de Fotografia Toni Catany, gràcies a la generositat de l’artista i la col·laboració de l’Ajuntament
- el Projecte Capella
- La potenciació dels referents culturals inserida en la tradició mallorquina i ús de la llengua catalana com a llengua prioritària de l’activitat cultural
- L’increment i millora de l’activitat de les Cases Museu

Tot això, en el context de crisi que ha afectat lògicament els recursos disponibles del Departament de Cultura i Patrimoni.

Però tot això ha de continuar, si no té continuïtat, correm el perill que ens passi com va passar amb el ciment: perdrem la fesomia de Mallorca.

Com ha de continuar l’aposta per la llengua catalana. La vitalitat d’una llengua va totalment lligada a la del territori on es parla. La millor manera d’entendre un paisatge és a través de la parla dels seus habitants. Així, l’esforç per protegir

els valors naturals va obligadament unit a un esforç per preservar els valors culturals.

La candidatura de la Sibil·la a Patrimoni immaterial és una nova demostració que Mallorca guarda tresors ancestrals que al continent ja s'han extingit fa segles.

Patrimoni (en sentit ampli), llengua i cultura ens identifiquen com a societat i com a poble, i són eines bàsiques en el procés d'integració i cohesió social, i per a la vertebració del país.

Però a més, són elements indispensables per projectar-nos cap al món per a aconseguir un futur sostenible.

Sra. presidenta, per atendre les persones hi ha serveis i actuacions que són de primera necessitat, per fer "política per a les persones" hi ha també, actuacions imprescindibles.

Siguem capaços d'arribar a acords per

- racionalitzar despeses,
- reestructurar institucions,
- coordinar administracions
- aconseguir un millor finançament...

Continuem amb el canvi de model territorial, apostem pel patrimoni i la cultura.

I contribuïrem al necessari canvi de model econòmic,

i recuperarem la confiança de la societat.

Moltes gràcies.